

+ Μέγεθος Γραμμάτων -

ΤΗΛΕΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΝΟΜΟΣ (INTRASOFT INTERNATIONAL)**3669/2006 ΣΤΕ (ΟΛΟΜ) (434306)**αυθεντική πράξη

(Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, ΔΙΚΗ 2007/904)

Εκτέλεση κατά αλλοδαπού Δημοσίου. Απαιτείται προηγούμενη άδεια του Υπουργού Δικαιοσύνης κατά το άρθρο 689 ΚΠολΔ. Εκτιμάται αποκλειστικά η σκοπιμότητα ως προς τη χορήγηση της άδειας και η αρμοδιότητα αυτή δεν ανάγεται στην άσκηση δικαιοδοτικού έργου και η εκδιδόμενη πράξη γεννά διαφορά διοικητικού δικαίου. Αντίθετη μειοψηφία. Οι σχετικές πράξεις είναι κυβερνητικές και εκφεύγουν του ακυρωτικού ελέγχου του ΣΤΕ. Αντίθετη μειοψηφία. Απαράδεκτη η ένδικη αίτηση ακύρωσης.

Αριθμός **3669/2006**ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ **ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**
ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 2 Δεκεμβρίου 2005, με την εξής σύνθεση: Γ. Παναγιωτόπουλος, Πρόεδρος,

Γ. Παπαμεντζελόπουλος, Θ. Παπαευσταθίου, Α. Συγγούνα, Ν. Ρόζος,

Α. Γκότσης, Α. Ράντος, Ε. Δανδουλάκη, Χ. Ράμμος, Ν. Μαρκουλάκης,

Δ. Μαρινάκης, Σ. Χαραλάμπους, Γ. Παπαγεωργίου, Μ. Καραμανώφ,

Ι. Μαντζουράνης, Α. Σακελλαροπούλου, Δ. Αλεξανδρής, Δ. Σκαλτσούνης,

Γ. Σγουρόγλου, Α. Καραμιχαλέλης, Α. Βώρος, Κ. Ευστρατίου,

Ε. Αναγνωστοπούλου, Γ. Ποταμιάς, Μ. Γκορτζολίδου, Ε. Νίκα,

Ε. Αντωνόπουλος, Γ. Τσιμέκας, Ι. Ζόμπολας, Π. Καρλή, Δ. Γρατσίας, Σύμβουλοι, Μ. Παπαδοπούλου, Α. Χλαμπέα, Πάρεδροι. Γραμματέας Β. Μανωλόπουλος.

Για να δικάσει την από 22 Ιανουαρίου 2001 αίτηση:

των: Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Βοιωτίας, που εδρεύει στη Λιβαδειά, νομίμως εκπροσωπούμενης, ως αντιπροσώπου και γενικής εντολοδόχου των κατωτέρω αναφερομένων αιτούντων που προσφεύγουν και ατομικώς, 1. έως και 118, κατοίκων Διστόμου Βοιωτίας, οι οποίοι παρέστησαν με τον δικηγόρο Ιω. Σταμούλη

(Α.Μ. 7849), που τον διόρισαν με πληρεξούσια,

κατά του Υπουργού Δικαιοσύνης, ο οποίος παρέστη με τον Γεώργιο Γρυνωλάκη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθεί η άρνηση της Διοικήσεως να επιτρέψει την πρόσβασή τους ενώπιον του αρμοδίου Δικαστηρίου για τη χορήγηση άδειας εγγραφής προσημειώσεως επί περιουσιακών στοιχείων του Γερμανικού Δημοσίου προς διασφάλιση αξιώσεων χρηματικής ικανοποίησης λόγω ψυχικής οδύνης που έχουν υποστεί εκ της θανατώσεως των οικείων τους από όργανα του ναζιστικού καθεστώτος κατά τη σφαγή του Διστόμου, η οποία αποτελεί

έγκλημα κατά της ανθρωπότητας.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Χ. Ράμμου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο των αιτούντων, ο οποίος ανέπτυξε

31
M. 12

και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και τον εκπρόσωπο του Υπουργού, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως, έχει κατατεθεί το νόμιμο παράβολο (2108745/2001 ειδικό γραμμάτιο παραβόλου).

2. Επειδή, η υπόθεση παραπέμφθηκε, λόγω μείζονος σπουδαιότητας, στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας με την υπ' αριθμ. 1026/2004 απόφαση του Δ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 14 παρ. 2 του π.δ. 18/1989 (ΦΕΚ Α 8), προκειμένου να επιλυθεί το ζήτημα της φύσεως της προσβαλλομένης πράξεως και, συγκεκριμένα, αν έχει τον χαρακτήρα κυβερνητικής πράξεως ή αν, αντιθέτως, συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη.

3. Επειδή, με την υπ' αριθμ. 137/1997 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λιβαδειάς έγινε δεκτή η από 27.11.1995 αγωγή της πρώτης των αιτούντων, Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως Βοιωτίας, εναντίου τόσο ιδίω ονόματι, όσο και ως αντιπροσώπου των λοιπών αιτούντων, κατοίκων Διστόμου Βοιωτίας, κατά του Γερμανικού Δημοσίου, για την αναγνώριση της υποχρέωσης του ως άνω Δημοσίου να καταβάλει στους αιτούντες τα αναφερόμενα στο διατακτικό της ανωτέρω αποφάσεως ποσά ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ψυχικής οδύνης από την θανάτωση οικείων τους από όργανα του Γερμανικού Κράτους κατά την περίοδο της Γερμανικής κατοχής (και συγκεκριμένα στις 10.6.1944). Κατά της ανωτέρω αποφάσεως το Γερμανικό Δημόσιο άσκησε αίτηση αναιρέσεως, η οποία απερρίφθη με

την υπ' αριθμ. 11/2000 απόφαση του Αρείου Πάγου, με την οποία, αφού κρίθηκε ότι το Γερμανικό Δημόσιο στην συγκεκριμένη υπόθεση δεν απολάμβανε του προνομίου της ετεροδικίας και ότι, επομένως, νομίμως υπήχθη στη δικαιοδοσία του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λιβαδειάς, επικυρώθηκε η προαναφερθείσα απόφαση του τελευταίου αυτού δικαστηρίου. Κατόπιν αυτών, οι αιτούντες, διά του πληρεξουσίου δικηγόρου τους, με την από 20.12.2000 αίτησή τους προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης ζήτησαν την, κατ' άρθρ. 689 ΚΠολΔ, απαιτούμενη άδεια για την εγγραφή προσημειώσεως υποθήκης επί ακινήτων του Γερμανικού Δημοσίου προς εξασφάλιση της ως άνω απαιτήσεώς τους, για την οποία εξεδόθη η προαναφερθείσα

απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λιβαδειάς. Επί της ανωτέρω αιτήσεως εξεδόθη η υπ' αριθμ. πρωτ. 4678/10.1.2001 πράξη του Υπουργού Δικαιοσύνης, με την οποία ο εν λόγω Υπουργός αρνήθηκε τη χορήγηση της σχετικής άδειας, με την

αιτιολογία ότι «... δεν συμφωνούμε με τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων σε βάρος του γερμανικού δημοσίου, διότι δεν του λείπει η περιουσιακή φερεγγυότητα. Το πρόβλημα της εκτέλεσης της υπ' αριθμ. 137/1997 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λιβαδειάς, πρόβλημα που έχει βεβαίως και την πολιτική του διάσταση, εκκρεμεί, όπως γνωρίζετε στα πολιτικά δικαστήρια των οποίων την απόφαση θα αναμείνουμε». Με την υπό κρίση αίτηση ζητείται η ακύρωση της αρνήσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης να χορηγήσει στους αιτούντες την κατ' άρθρ.

689 ΚΠολΔ απαιτούμενη άδεια για την εγγραφή προσημειώσεως υποθήκης επί ακινήτων του Γερμανικού Δημοσίου, προς εξασφάλιση των προαναφερθεισών αξιώσεών των αιτούντων, η οποία εκδηλώθηκε με το ως άνω έγγραφό του.

4. Επειδή, στο άρθρο 689 του ΚΠολΔ ορίζεται ότι: «Αίτηση για λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά αλλοδαπού δημοσίου είναι απαράδεκτη χωρίς προηγουμένη άδεια του Υπουργού Δικαιοσύνης». Αποκλειστικός δε σκοπός της θεσπίσεως της διατάξεως αυτής είναι, κατά την έννοιά της, να παρασχεθεί στον

Υπουργό Δικαιοσύνης η εξουσία εκτιμήσεως της σκοπιμότητας της λήψεως ασφαλιστικών μέτρων κατά αλλοδαπού δημοσίου, με κριτήριο τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η λήψη των μέτρων αυτών στις ομαλές σχέσεις της Χώρας με το εν

λόγω Κράτος. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, με το σύστημα που εισάγεται με το άρθρο 689 ΚΠολΔ παρεμβάλλεται διοικητική διαδικασία, κατατείνουσα στην, εξαρτώμενη από την εκτεθείσα για την χορήγηση ζητούμενης άδειας κρίση του Υπουργού Δικαιοσύνης, πλήρωση ειδικώς προβλεπομένης προϋποθέσεως παραδεκτού υποβαλλομένης αιτήσεως για την επιχείρηση μίας δικαστικής ενεργείας προς διασφάλιση της παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, στα πλαίσια της

επίλυσης διαφοράς ιδιωτικού δικαίου. Μολονότι δε η σχετική απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης

εκδίδεται επ' ευκαιρία της δικαστικής επιλύσεως διαφοράς

ιδιωτικού δικαίου, δεν πρόκειται περί πράξεως, σχετικής με την επίλυση της ως

άνω διαφοράς, δεδομένου ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης δεν έχει, περαιτέρω, αρμοδιότητα, επί τη βάση του ανωτέρω άρθρου του ΚΠολΔ, να ελέγξει την συνδρομή των γενικώς τασσομένων από το νόμο προϋποθέσεων για την χορήγηση ή την απόρριψη της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων. Η αρμοδιότητα του Υπουργού Δικαιοσύνης περιορίζεται, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, αποκλειστικώς στην εκτίμηση της σκοπιμότητας, ως προς την χορήγηση της αδείας προς υποβολή αιτήσεως λήψεως των μέτρων αυτών, από την πλευρά της μη διαταράξεως των ομαλών σχέσεων της Χώρας με το εμπλεκόμενο αλλοδαπό Κράτος. Συνεπώς, η αρμοδιότητα αυτή δεν ανάγεται, καθ' οιονδήποτε τρόπο, στην άσκηση δικαιοδοτικού έργου και δεν συνδέεται με την άσκηση της δικαστικής εξουσίας.

Περαιτέρω, η, κατά την ενάσκηση της ως άνω αρμοδιότητας, εκδιδόμενη πράξη δεν

αφορά στην επίλυση διαφοράς ιδιωτικού δικαίου, από την προσβολή δε αυτής προκαλείται, κατ' αρχήν, διαφορά διοικητικού δικαίου. Μειοψήφησαν ο Πρόεδρος

και οι Σύμβουλοι Γ. Παπαμεντζελόπουλος, Αν. Γκότσης, Δ. Μαρινάκης, Στ. Χαραλάμπους, Γ. Παπαγεωργίου, Δ. Σκαλτσούνης, Γ. Σγουρόγλου, Α. Καραμιχαλέλης, Α.-Γ. Βώρος, Γ. Ποταμιάς, Ε. Νίκα και Ι. Ζόμπολας, προς την γνώμη των οποίων ετάχθη και η Πάρεδρος Α. Χλαμπέα, οι οποίοι υπεστήριξαν την εξής γνώμη: Το άρθρο 689 ΚΠολΔ είναι εντεταγμένο στις ειδικότερες ρυθμίσεις του εν λόγω Κώδικα, οι οποίες αφορούν στην διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων

που διατάσσονται στο πλαίσιο μιας ιδιωτικής διαφοράς, αναφέρεται δε στην ειδική περίπτωση της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων κατά αλλοδαπού δημοσίου, καθιερώνοντας, σύμφωνα με την διατύπωση του, ως τυπική προϋπόθεση παραδεκτού του εν λόγω ενδίκου βοηθήματος την χορήγηση προηγούμενης αδείας του Υπουργού

Δικαιοσύνης. Οι πράξεις, επομένως, του ανωτέρω Υπουργού οι οποίες εκδίδονται κατ' ενάσκηση της αναγνωριζομένης σ' αυτόν από το ως άνω άρθρο αρμοδιότητας,

είναι εντεταγμένες στην καθιερούμενη από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας διαδικασία λήψεως ασφαλιστικών μέτρων, συνδέονται, δηλαδή, με την απονομή της

δικαιοσύνης, και μάλιστα επί ιδιωτικών διαφορών (τούτο δε δεν αναιρείται εκ

του γεγονότος ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης δεν έχει, κατά την εν λόγω διάταξη, αρμοδιότητα να ελέγξει την συνδρομή ή όχι των προϋποθέσεων αποδοχής της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων). Υπό την ανωτέρω, συνεπώς, ιδιότητά τους, οι εν λόγω πράξεις του Υπουργού Δικαιοσύνης (περί χορηγήσεως ή αρνήσεως χορηγήσεως αδείας), καίτοι προέρχονται από όργανο της εκτελεστικής λειτουργίας, δεν υπόκεινται στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου

της Επικρατείας, αλλά στον έλεγχο του φυσικού δικαστή των ασφαλιστικών μέτρων

της Πολιτικής Δικονομίας τούτο δε ανεξαρτήτως αν η αιτιολογία της συγκεκριμένης εκάστοτε πράξεως του Υπουργού Δικαιοσύνης ανάγεται σε εκτιμήσεις, σχετικές με τις διεθνείς σχέσεις της Χώρας - οπότε η πράξη μπορεί

να χαρακτηριστεί και κυβερνητική, κατ' αρθρ. 45 παρ. 5 του π.δ/τος 18/1989 (πρβλ. π.χ. επί χάριτος Ολ. ΣΕ 23/1945, 2161/1946) - ή σε άλλα ζητήματα (φερεγγυότητα του αλλοδαπού δημοσίου). Το ανωτέρω δε απαράδεκτο της ασκήσεως αιτήσεως ακυρώσεως κατά πράξεων του Υπουργού Δικαιοσύνης, εκδιδόμενων κατ' εφαρμογήν του άρθρου 689 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, δεν αντίκεινται στο

άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος και στο άρθρο 6 παρ. 1 της Ε.Σ.Δ.Α., εφόσον οι πράξεις αυτές (είτε πρόκειται περί χορηγήσεως, είτε περί αρνήσεως χορηγήσεως αδείας) μπορούν να ελεγχθούν, ως προς την συνταγματικότητα του άρθρου 689 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή την ορθή εφαρμογή του από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, από τον αρμόδιο πολιτικό δικαστή, επ' ευκαιρία σχετικών αιτιάσεων είτε του υποβαλόντος την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων άνευ τοιαύτης αδείας, είτε του καθ' ου αλλοδαπού δημοσίου (εν περιπτώσει χορηγήσεως της εν λόγω αδείας) (πρβλ. Ολ. ΣΕ 545/1961). Υπέρ της ως άνω δυνατότητας δικαστικής

αμφισβητήσεως των πράξεων τούτων συνηγορεί και το γεγονός ότι, καίτοι το άρθρο 689 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αποδίδει την προγενέστερη ρύθμιση του άρθρου 1 του ν. 1519/1938 (Φ. 476), παρά ταύτα δεν επαναλαμβάνει το άρθρο

2 του νόμου αυτού, κατά το οποίο «κατά της αποφάσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης

Μ περί παροχής ή μη της κατά το άρθρον 1 αδειας δεν επιτρέπεται προσφυγή διά της δικαστικής ή διοικητικής οδού, ουδέ γεννάται εκ της αποφάσεως ταύτης ευθύνη του Δημοσίου». Κατόπιν των ανωτέρω, η προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία ο Υπουργός Δικαιοσύνης αρνήθηκε να χορηγήσει στους αιτούντες την κατ' άρθρον 689 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας άδεια για την κατάθεση αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων κατά του Γερμανικού Δημοσίου, κατ' επίκληση, προεχόντως, της φερεγγυότητας του τελευταίου, επικουρικός δε της πολιτικής διάστασης του σχετικού ζητήματος, αποτελεί πράξη, συνδεδεμένη στενά με την απονομή της δικαιοσύνης και, ως εκ τούτου, η κρινόμενη αίτηση ακυρώσεως θα έπρεπε να απορριφθεί, ως απαράδεκτη.

5. Επειδή, περαιτέρω, με δεδομένο ότι η προσβαλλόμενη πράξη δεν συνιστά πράξη στενά συνδεδεμένη με την απονομή της δικαιοσύνης, ανακύπτει το ζήτημα αν

η προσβαλλόμενη πράξη είναι κυβερνητική πράξη ή εκτελεστή διοικητική πράξη.

6. Επειδή, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, κατά τον σκοπό της θεσπίσεως της ανωτέρω διατάξεως του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας η επέμβαση του Υπουργού Δικαιοσύνης στην διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων εις βάρος αλλοδαπού δημοσίου, με την έκδοση εκ μέρους του σχετικής αδειας, περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στην εκ μέρους του στάθμιση της σκοπιμότητας της λήψεως

των μέτρων αυτών από της πλευράς της μη διαταράξεως ή της εξυπηρετήσεως των καλών σχέσεων της Χώρας με την οικεία αλλοδαπή Πολιτεία. Συνεπώς, οι πράξεις,

με τις οποίες, κατ' επίκληση της εν λόγω διατάξεως, ενεργείται, όπως αξιούται από τη διάταξη αυτή, στάθμιση των επιπτώσεων στις διεθνείς σχέσεις της Χώρας από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, ανάγονται στην διαχείριση της πολιτικής εξουσίας και, ως εκ τούτου, έχουν τον χαρακτήρα κυβερνητικής πράξεως, κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 45 παρ. 5 του π.δ/τος 18/1989 (ΦΕΚ 8Α), εκφεύγουν δε του ακυρωτικού ελέγχου του Συμβουλίου της Επικρατείας (πρβλ. ΣΕ 1317/1972). Τούτο δε διότι με τις πράξεις αυτές δεν ασκούνται, εν στενή εννοία, διοικητικές αρμοδιότητες, αλλ' αντιμετωπίζονται, από τα ανώτατα όργανα του Κράτους, πολιτικής φύσεως ζητήματα, αναγόμενα στην διαχείριση προβλημάτων υψίστης σημασίας για την Χώρα. Επομένως, από την φύση τους οι πράξεις αυτές δεν μπορούν να υπάγονται στον ακυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας, διότι άλλως ο έλεγχος αυτός θα υπεισέρχεται ανεπίτρεπτα σε πεδίο αμιγώς πολιτικών εκτιμήσεων, που εκφεύγει από το πεδίο του ασκουμένου από το Συμβούλιο Επικρατείας ακυρωτικού ελέγχου. Η κατά τα ανωτέρω δε μη υπαγωγή των κυβερνητικών πράξεων σε δικαστικό έλεγχο, που αφορά σε ελάχιστες κατηγορίες πράξεων, προσδιοριζόμενες, άλλωστε, από το ίδιο

το Δικαστήριο, δεν συνάπτεται με την αρνητική προϋπόθεση της ελλείψεως αντανakλαστικών συνεπειών από την εφαρμογή των πράξεων αυτών στην άσκηση ατομικών δικαιωμάτων. Και οι πράξεις αυτές μπορούν να έχουν, όπως κάθε πράξη,

Α. επίπτωση σε συνταγματικώς προστατευόμενα ατομικά δικαιώματα ή σε πολιτικά δικαιώματα. Η κατά τα ανωτέρω, όμως, μη υπαγωγή τους στον ως άνω δικαστικό έλεγχο υπαγορεύεται μόνον από την περιγραφείσα φύση τους, δεν συναρτάται δε με τις τυχόν επιπτώσεις και συνέπειές τους και δεν συνδέεται με την βαρύτητα καθεμιάς απ' αυτές. Εξ άλλου, η μη υπαγωγή των πράξεων αυτών σε ευθύ ακυρωτικό έλεγχο ούτε συνεπάγεται την αποδέσμευση του οργάνου που τις εκδίδει από την υποχρέωση τηρήσεως των οικείων συνταγματικών διατάξεων, ούτε αποκλείει την ανόρθωση ενδεχομένων δυσμενών επιπτώσεών τους σε ιδιώτες κατά τρόπους και διαδικασίες που, κατά περίπτωση, προβλέπονται από την έννομη τάξη. Έχει απλώς την έννοια ότι, για τους προεκτεθέντες λόγους, οι πράξεις αυτές δεν υπόκεινται στον συγκεκριμένο έλεγχο. Το γεγονός δε της, υπό τις ως άνω συνθήκες, αδυναμίας ακυρωτικού ελέγχου των εν λόγω πράξεων δεν άγει αναγκάτως στο συμπέρασμα ότι το σύστημα αυτό του ελέγχου προσκρούει στις διατάξεις που κατοχυρώνουν το δικαίωμα πλήρους και αποτελεσματικής δικαστικής

προστασίας και ότι, κατά συνεκδοχή, πρέπει να υπόκεινται σε ευθύ δικαστικό έλεγχο και οι κυβερνητικές πράξεις, δεδομένου ότι το δικαίωμα αυτό δεν είναι

απόλυτο, αλλά υπόκειται σε περιορισμούς, μεταξύ των οποίων και οι εν προκειμένω κρίσιμοι, δηλαδή, εκείνοι που δικαιολογούνται από το νόμιμο σκοπό του σεβασμού των κανόνων του διεθνούς δικαίου και της κυριαρχίας του αλλοδαπού κράτους, οι οποίοι αποτελούν το θεμέλιο της ισότητας των Κρατών και, εντεύθεν, της ομαλότητας των διεθνών σχέσεων (πρβλ. ΑΕΔ 6/2002, ΕΔΔΑ Καλογεροπούλου κατά Ελλάδος της 12.12.2002, και ΕΔΔΑ MacElhinney κατά Ιρλανδίας της 21.11.2001 και ΑΙ Adsani κατά Μεγάλης Βρετανίας της 21.11.2001). Επομένως, η προσβαλλόμενη απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, με την οποία απερρίφθη το αίτημα των αιτούντων, να τους χορηγηθεί άδεια, προκειμένου να προβούν στην λήψη ασφαλιστικών μέτρων επί ακινήτου του Γερμανικού Δημοσίου, κατ' επίκληση λόγων πολιτικών, ως κυβερνητική πράξη, δεν υπόκειται σε αίτηση ακυρώσεως και, για τον λόγο αυτό, η υπό κρίση αίτηση είναι απορριπτέα, ως απαράδεκτη (πρβλ. ΣΕ 1317/1992). Κατά την ειδικότερη δε

γνώμη των Συμβούλων Ελ. Δανδουλάκη, Στ. Χαλαλάμπους, Δ. Αλεξανδρή, Δ. Σκαλτσούνη, Γ. Σγουρόγλου, Κ. Ευστρατίου, Ε. Αντωνόπουλου, Γ. Τσιμέκα και Π.Καρλή, προς τους οποίους ετάχθη και η Πάρεδρος Α. Χλαμπέα, εν προκειμένω οι

αιτούντες δεν στερούνται του δικαιώματος δικαστικής προστασίας που προβλέπεται και κατοχυρώνεται από το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος και το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, διότι η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 5 του Συντάγματος καθιερώνει την ισότητα ενώπιον των δημοσίων βαρών και, συνεπώς, επιτάσσει την

αποκατάσταση της ζημίας, πλέον της συνήθους, που οποιοσδήποτε υφίσταται χάριν

του δημοσίου συμφέροντος, όπως αυτό εκάστοτε προσδιορίζεται από τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας. Στην προκειμένη περίπτωση, οι αιτούντες είναι δυνατόν να υποστούν ζημία από την άρνηση του Υπουργού Δικαιοσύνης να τους χορηγήσει άδεια να εγγράψουν προσημείωση υποθήκης επί ακινήτων του Γερμανικού Δημοσίου προς εξασφάλιση της απαίτησής τους, που έχει διαγνωσθεί δικαστικά με αμετάκλητη δικαστική απόφαση. Η πιο πάνω όμως άρνηση του Υπουργού Δικαιοσύνης

σκοπεί στη θεραπεία του δημοσίου συμφέροντος και, συγκεκριμένα, αφορά στις σχέσεις της Χώρας με την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Κατά συνέπεια, η ζημία που προκαλείται σε ένα συγκεκριμένο κύκλο προσώπων, όπως είναι οι αιτούντες, από την άρνηση αυτή του Υπουργού Δικαιοσύνης, εφόσον η αποκατάστασή της δεν προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου, δεν πρέπει να επιρριφθεί αποκλειστικά στους αιτούντες, αλλά στο κοινωνικό σύνολο, στην εξυπηρέτηση του οποίου αποβλέπει, κατά τα ανωτέρω, η άρνηση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Οι αιτούντες έχουν, άρα, το δικαίωμα, κατ' επίκληση του άρθρου 4 παρ. 5 του Συντάγματος, να ασκήσουν ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων αγωγή κατά του Ελληνικού Δημοσίου και να ζητήσουν την αποκατάσταση της πιο πάνω ζημίας. Μειοψήφησαν οι Σύμβουλοι Θ. Παπαευαγγέλου, Ν. Ρόζος, Χρ. Ράμμος, Αικ. Σακελλαροπούλου, Α. Γ. Βώρος, Ε. Αναγνωστοπούλου,

Γ. Ποταμιάς, Μ. Γκορτζολίδου, Ε. Νίκα και Δ. Γρατσίας, προς την γνώμη των οποίων ετάχθη και η Πάρεδρος Μ. Παπαδοπούλου, οι οποίοι υπεστήριξαν την εξής

γνώμη. Στην Ελληνική συνταγματική έννομη τάξη η δράση όλων των οργάνων, άρα και των οργάνων της εκτελεστικής λειτουργίας μάλιστα δε είτε αυτή ασκεί, εν στενή εννοία, διοικητικά καθήκοντα, είτε εκδίδει πράξεις διαχείρισης της πολιτικής εξουσίας, είναι συντεταγμένη και υπόκειται στο Σύνταγμα. Θεμέλιο, εξ άλλου, του καθιερουμένου από το Σύνταγμα κράτους δικαίου είναι η αρχή της

νομιμότητας της δράσεως της Διοικήσεως και ο ακυρωτικός έλεγχος των πράξεών της. Επομένως, η δράση της εκτελεστικής λειτουργίας μπορεί να μην υπόκειται στον δικαστικό έλεγχο, τούτο δε όμως κατ' εξαίρεση, μόνον σε τομέα, που το ίδιο το Σύνταγμα ανέχεται. Τέτοιος δε τομέας είναι ο τομέας της εκ μέρους της

εκτελεστικής λειτουργίας αμιγούς διαχείρισης της πολιτικής εξουσίας (δηλαδή οι σχέσεις της κυβερνήσεως με την Βουλή και οι διεθνείς σχέσεις της Χώρας).

Μόνο στον τομέα αυτό είναι ανεκτό, κατά τα άρθρα 20 παρ. 1 (ατομικό δικαίωμα σε πλήρη και αποτελεσματική δικαστική προστασία) 95 παρ. 1 περίπτ. α (κατοχύρωση του ενδίκου μέσου της αιτήσεως ακυρώσεως) του Συντάγματος, το απαράδεκτο προσβολής των κυβερνητικών πράξεων που θεσπίζει το άρθρο 45 παρ. 5 του π.δ/τος 18/1989. Ετσι, σε περίπτωση κατά την οποία όργανο της εκτελεστικής εξουσίας εκδίδει πράξη, κατ' επίκληση διατάξεως νόμου, η οποία του αναθέτει μεν να προβεί σε στάθμιση των αναγκών της διαχείρισης της εσωτερικής πολιτικής εξουσίας ή των διεθνών σχέσεων της Χώρας, ταυτόχρονα, όμως, η πράξη αυτή έχει και αντανάκλαση στην άσκηση ατομικού δικαιώματος, κατοχυρωμένου συνταγματικώς, ενός ή περισσοτέρων προσώπων, θίγοντάς το ή ρυθμιζοντάς την άσκησή του, τότε η πράξη αυτή, έχοντας απολέσει τον αμιγή «κυβερνητικό» της χαρακτήρα, επανέρχεται στον κανόνα της εκτελεστής διοικητικής πράξεως και είναι ελεγκτή από τον ακυρωτικό δικαστή. Τούτο δε διότι δεν νοείται, κατά τα προεκτεθέντα, διοικητική πράξη, με την οποία γίνεται επέμβαση στην άσκηση ατομικών δικαιωμάτων, τα οποία κατοχυρώνει και ρυθμίζει κανόνας δικαίου συνταγματικής τάξεως, να μην είναι ελεγκτή από την δικαστική εξουσία. Η υιοθέτηση της αντίθετης εκδοχής, της εκδοχής, δηλαδή, ότι οι πράξεις της εκτελεστικής λειτουργίας, οι οποίες επιδιώκουν, ως εκ του σκοπού των, την εξυπηρέτηση των αναγκών διαχείρισεως της πολιτικής εξουσίας εκφεύγουν, ως εκ της φύσεώς τους, παντός δικαστικού ελέγχου, θα οδηγούσε στο άτοπο, συνταγματικές διατάξεις, που επιβάλλουν υποχρεώσεις της Πολιτείας υπέρ των διοικουμένων, χωρίς κανένα περιορισμό και επιφύλαξη, όπως είναι, μεταξύ άλλων, η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του Συντάγματος, που ορίζει ότι

ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας, να μπορούν να περιορισθούν από το νομοθέτη (και, ακολούθως, με δική του εξουσιοδότηση από την Διοίκηση) κατ' επίκληση της ανάγκης διατηρήσεως φιλικών σχέσεων με ξένη χώρα και τούτο χωρίς

δικαστικό έλεγχο. Περαιτέρω, στις περιπτώσεις που το Σύνταγμα θεσπίζει ατομικά δικαιώματα, τα οποία μπορούν να υπαχθούν σε ρυθμιστική επέμβαση και περιορισμούς από το νομοθέτη, όπως είναι το δικαίωμα σε πλήρη και αποτελεσματική δικαστική προστασία, το οποίο μπορεί να υποστεί περιορισμούς, υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί α) επιδιώκουν θεμιτούς και συμβατούς με την καθόλου έννομη τάξη σκοπούς, β) δεν θίγουν τον πυρήνα του δικαιώματος, και γ) υπάρχει εύλογη σχέση αναλογικότητας μεταξύ των περιορισμών και του επιδιωκόμενου με αυτούς σκοπού (πρβλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων Ανθρώπου Waite and Kennedy κατά Γερμανίας

της 18ης Φεβρουαρίου 1999, MacElhinney κατά Ιρλανδίας της 21ης Νοεμβρίου 2001 και Al Adsani κατά Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας της 21ης Νοεμβρίου 2001), οποιαδήποτε επέμβαση επιχειρείται, κατά νομοθετική εξουσιοδότηση από διοικητική δράση, στην ενάσκησή τους, επιβάλλεται να είναι ελεγκτή από τον δικαστή, προκειμένου να ελέγχεται αν κατά την θέσπιση της περιοριστικής αυτής στο οικείο δικαίωμα επεμβάσεως τηρήθηκαν οι τρεις ως άνω προϋποθέσεις. Συνεπώς, πράξεις, εκδιδόμενες κατ' επίκληση της διατάξεως του άρθρου 689 του ΚΠολΔ, όπως συμβαίνει στην κρινόμενη υπόθεση, με τις οποίες περιορίζεται, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, το δικαίωμα σε λήψη ασφαλιστικών μέτρων, προκειμένου να ικανοποιηθεί απαίτηση ιδιώτου για ικανοποίηση χρηματικής του απαιτήσεως αστικής φύσεως, δικαστικώς διαγνωσθείσης, δηλαδή, το ατομικό του δικαίωμα σε πλήρη και αποτελεσματική δικαστική προστασία, είναι, κατά την γνώμη αυτήν εκτελεστές διοικητικές πράξεις, υποκείμενες στο ένδικο μέσο της αιτήσεως ακυρώσεως. Η εν λόγω δε διάταξη του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, θεσπισθείσα με αιτιολογική βάση τον σεβασμό των κανόνων του διεθνούς δικαίου, την προστασία, δηλαδή, των διεθνών σχέσεων της Χώρας με τρίτα Κράτη από τον κίνδυνο, που θα διέτρεχαν, οι σχέσεις αυτές, σε περίπτωση λήψεως ασφαλιστικών

μέτρων εις βάρος περιουσιακών τους στοιχείων, προσκρούει στο άρθρο 20 παρ. 1 και στο άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ. Τούτο δε διότι δεν υφίσταται θεμιτός σκοπός σεβασμού των κανόνων του διεθνούς δικαίου, που να επιβάλλει την παρέμβαση του

Υπουργού Δικαιοσύνης στην διαδικασία λήψεως ασφαλιστικών μέτρων εις βάρος περιουσιακών στοιχείων αλλοδαπού Δημοσίου. Συγκεκριμένα, όπως γίνεται ήδη δεκτό νομολογιακώς σε αρκετές αλλοδαπές έννομες τάξεις (πρβλ. πχ. συναφώς απόφαση υπ' αριθμ. 32 της 13.12.1977 του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου και απόφαση υπ' αριθμ. 329/1992 του Ιταλικού Συνταγματικού Δικαστηρίου), μετά από σχετική συνεκτίμηση, ως προς τούτο, των οριζόμενων στο άρθρο 22 της διεθνούς Συμβάσεως της 18ης Απριλίου 1961 της

Βιέννης «περί των διπλωματικών σχέσεων» (η οποία έχει κυρωθεί και από την Ελλάδα με το Ν.Δ/μα 503/1970- Α' 108), το προνόμιο της ασυλίας από την αναγκαστική εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων του forum (κράτους του Δικαστηρίου) που απολαμβάνουν οι αλλοδαπές πολιτείες, δεν είναι πλέον απόλυτο, αλλά περιορίζεται, επί τη βάσει γενικού κανόνα του διεθνούς δικαίου,

μόνο στην αναγκαστική εκτέλεση επί αντικειμένων που εξυπηρετούν την άσκηση κυριαρχικής εξουσίας των εν λόγω αλλοδαπών πολιτειών (όπως είναι οι Πρεσβείες) στο έδαφος του forum, ενώ είναι ελεύθερη η αναγκαστική εκτέλεση εις βάρος περιουσιακών στοιχείων της ιδιωτικής περιουσίας αυτών. Αρα, η λήψη ασφαλιστικών μέτρων εις βάρος της ιδιωτικής περιουσίας αλλοδαπών κρατών είναι

πλέον επιτρεπτή. Είναι δε τελείως άσχετο με το ανωτέρω, κρίσιμο για την επίλυση της υπό κρίση υποθέσεως, ζήτημα το κριθέν με τις ως άνω αποφάσεις (ΑΕΔ 6/2002, ΕΔΔΑ Καλογεροπούλου κατά Ελλάδος της 12.12.2002, και ΕΔΔΑ MacElhinney κατά Ιρλανδίας της 21.11.2001 και Al Adsani κατά Μεγάλης Βρετανίας της 21.11.2001), ότι τα αλλοδαπά κράτη απολαμβάνουν, κατά τρόπο απόλυτο, του προνομίου της δικαιοδοτικής ασυλίας (ετεροδικίας) στην διαγνωστική δίκη ενώπιον των δικαστηρίων του forum (της χώρας του δικαστηρίου), προκειμένου περί πράξεων των οργάνων τους, με τις οποίες ασκείται κυριαρχική εξουσία («πράξεις iure imperii»). Περαιτέρω, κατά την γνώμη των Συμβούλων Γ. Παπαγεωργίου και Ι. Μαντζουράνη η προσβαλλόμενη πράξη,

εν όψει της κύριας αιτιολογίας της, η οποία αναφέρεται στην, ελεγκτή από τον

πολιτικό δικαστή, τον δικάζοντα επί των ασφαλιστικών μέτρων, ύπαρξη «περιουσιακής φερεγγυότητας» του Γερμανικού Δημοσίου, δεν αποτελεί κυβερνητική πράξη και, επομένως, παραδεκτώς προσβάλλεται με την κρινόμενη αίτηση. Τέλος, οι Σύμβουλοι Μ. Καραμανώφ και Ε. Αναγνωστοπούλου, υπεστήριξαν την εξής γνώμη: Η έννοια των κυβερνητικών πράξεων, αποτελούσα κατάλοιπο του πρώιμου σταδίου του δικαστικού ελέγχου της διοικητικής δράσεως και συνεπαγόμενη αδυναμία του ακυρωτικού δικαστού να ελέγξει την συμφωνία ορισμένου, εμπειρικώς διαμορφωμένου, καταλόγου διοικητικών πράξεων προς το νόμο και το Σύνταγμα, δεν δύναται να θεωρηθεί υφιστάμενη υπό την πλήρη ισχύ του συνταγματικού κράτους δικαίου, θεμέλιο του οποίου είναι η αρχή της νομιμότητας της Διοικήσεως και ο ακυρωτικός έλεγχος των πράξεών της. Τούτο, άλλωστε, προκύπτει και εκ των άρθρων 82 παρ. 1, 87 παρ. 2 και 95 παρ. 1 του Συντάγματος, επί τη βάσει των οποίων ούτε στην Διοίκηση καταλείπεται στάδιο αυθαιρέτου

δράσεως, ούτε στο δικαστή παρέχεται ευχέρεια όπως, αυτοπεριοριζόμενος, απόσχει του ελέγχου πράξεων, τις οποίες ήθελε χαρακτηρίσει κυβερνητικές.

7. Επειδή, σύμφωνα με όσα έγιναν ανωτέρω δεκτά, η κρινόμενη αίτηση είναι απορριπτέα, ως απαράδεκτη.

Διά ταύτα

Απορρίπτει την αίτηση

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου

Επιβάλλει στους αιτούντες ως δικαστική δαπάνη του Δημοσίου το ποσόν των τετρακοσίων εξήντα (460) ευρώ

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 20 Ιανουαρίου 2006 και 18 Σεπτεμβρίου 2006

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Γ. Παναγιωτόπουλος

Β. Μανωλόπουλος

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 8ης Δεκεμβρίου 2006.

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Γ. Παναγιωτόπουλος

Β. Μανωλόπουλος

P.K.

Handwritten text, possibly a paragraph or list item.

Handwritten text, possibly a paragraph or list item.

Handwritten text, possibly a name or signature.

Handwritten text, possibly a name or signature.

Handwritten text, possibly a name or signature.

Handwritten text, possibly a paragraph or list item.

Handwritten text, possibly a paragraph or list item.

Handwritten text, possibly a name or signature.

Handwritten text, possibly a name or signature.

Handwritten text, possibly a paragraph or list item.

Handwritten text, possibly a name or signature.

Handwritten text, possibly a name or signature.

Handwritten text, possibly a name or signature.